

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ในตารางต่าง ๆ ผู้วิจัยได้นำสัญลักษณ์ทางสถิติมาใช้ดังต่อไปนี้

คือ

\bar{x}_1	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้
\bar{x}_2	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้
SD ₁	หมายถึง	คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มที่ควบคุมความดันโลหิตได้
SD ₂	หมายถึง	คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้
t	หมายถึง	ค่าทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ กับค่ามาตรฐานจากตาราง
df	หมายถึง	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของตัวอย่างประชากรแสดงในตาราง 1-3

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย และ ร้อยละ ของคะแนนความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง และการปฏิบัติตนของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ เป็นรายด้าน แสดงในตาราง 4-5

ตอนที่ 3 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ เป็นรายรวม รายด้าน และรายข้อ แสดงในตาราง 6-8

ตอนที่ 4 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตนของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้เป็นรายรวม รายด้าน และรายข้อ แสดงในตาราง 9-15

ตอนที่ 1 สถานภาพของตัวอย่างประชากร

ตารางที่ 1 ตัวอย่างประชากรจำแนกตามตัวแปรที่ใช้จับคู่

คู่ที่	อายุ (ปี)	เพศ	ศาสนา	รายได้ (บาท/เดือน)	จำนวนยาที่รับประทาน (stepped care)
1-6	40-50	ชาย	พุทธ	> 2500	3
7	40-50	ชาย	พุทธ	< 2500	2
8	40-50	ชาย	อิสลาม	> 2500	3
9	40-50	ชาย	อิสลาม	< 2500	3
10	40-50	ชาย	อิสลาม	> 2500	2
11-13	40-50	หญิง	พุทธ	> 2500	3
14	40-50	หญิง	พุทธ	> 2500	2
15	40-50	หญิง	อิสลาม	> 2500	3
16	40-50	หญิง	อิสลาม	< 2500	3
17-23	51-60	ชาย	พุทธ	> 2500	3
24	51-60	ชาย	พุทธ	< 2500	3
25	51-60	ชาย	อิสลาม	> 2500	3
26	51-60	ชาย	อิสลาม	< 2500	3
27-36	51-60	หญิง	พุทธ	> 2500	3
37-43	51-60	หญิง	พุทธ	< 2500	3
44-45	51-60	หญิง	พุทธ	< 2500	2
46-47	51-60	หญิง	อิสลาม	> 2500	3
48-50	51-60	หญิง	อิสลาม	< 2500	3

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่าได้ตัวอย่างประชากรอายุระหว่าง 51-60 ปี มากที่สุด คือ จำนวน 34 คู่ อายุระหว่าง 40-50 ปี พบน้อย จำนวน 16 คู่ เพศหญิง จำนวน 30 คู่ เพศชาย 20 คู่ เป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธจำนวน 38 คู่ นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 12 คู่ รายได้ส่วนใหญ่ มากกว่า 2500 บาทต่อเดือน คือจำนวน 33 คู่ รายได้ต่ำกว่า 2500 บาทต่อเดือน จำนวน 17

คู่ และจำนวนยาที่รับประทานนั้นพบว่าได้รับยานี้ ชั้นที่ 3 มากที่สุด จำนวน 45 คู่ และได้รับยานี้ ชั้นที่ 2 พบน้อย จำนวน 5 คู่

ตัวอย่างประชากร อายุระหว่าง 51-60 ปี เพศหญิง นับถือศาสนาพุทธ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 2,500 บาท และได้รับยานี้ ชั้นที่ 3 พบมากที่สุด คือ จำนวน 10 คู่

ตารางที่ 2 ตัวอย่างประชากรจำแนกตามสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพ

ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง	ควบคุมความดันโลหิตได้	ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้	รวม
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1. สถานภาพสมรส			
คู่	41	46	87
โสด	2	2	4
หม้าย	4	2	6
หย่า แยกกันอยู่	3	0	3
รวม	50	50	100
2. ระดับการศึกษา			
ประถมศึกษา และต่ำกว่า	31	33	64
มัธยมศึกษา	11	16	27
อาชีวศึกษา	5	1	6
อุดมศึกษา	3	-	3
รวม	50	50	100

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง	ควบคุมความดันโลหิตได้	ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้	รวม
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	
3. อาชีพ			
ทำงานบ้าน	20	18	38
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	18	12	30
ค้าขาย	2	7	9
ทาสวน	5	4	9
ทานา	3	2	5
รับจ้าง	2	3	5
ไม่ทำงาน	0	4	4
รวม	50	50	100

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า ได้ตัวอย่างประชากรที่มีสภาวะภาพสมรสคู่มากที่สุด คือ จำนวน 87 คน การศึกษาระดับประถมศึกษา และต่ำกว่า พบมากที่สุด คือ จำนวน 67 คน รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 27 คน ระดับอุดมศึกษาพบน้อยที่สุด คือ 3 คน ส่วนอาชีพนั้น พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานบ้าน คือ จำนวน 38 คน รองลงมาคือ รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 30 คน ตัวอย่างประชากรที่ไม่ทำงานพบน้อยที่สุดคือ จำนวน 4 คน

ตาราง 3 ตัวอย่างประชากรจำแนกตาม ประวัติการเจ็บป่วย

ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง	ควบคุมความดันโลหิตได้	ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้	รวม
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	
1. ระยะเวลาการเจ็บป่วย (เดือน)			
12-24	15	13	28
24-36	6	5	11
มากกว่า 36	28	33	61
รวม	50	50	100
2. ตรวจพบว่ามีความดันโลหิตสูง			
จาก			
การตรวจสุขภาพ	4	8	12
การตรวจโรคอื่นๆ เช่น ไข้	12	12	24
มีอาการผิดปกติต่าง ๆ เช่น	34	30	64
ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ			
มีน้ศีรษะ			
รวม	50	50	100

ตาราง 3 (ต่อ)

ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง	ควบคุมความดันโลหิตได้	ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้	รวม
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
3. การรักษา			
ทันทีต่อเนื่อง	37	30	67
ทันทีไม่ต่อเนื่อง	10	19	29
ไม่ได้รักษาทันที			
แต่ต่อเนื่อง	1	1	2
ไม่ได้รักษาทันที			
และไม่ต่อเนื่อง	2	0	2
รวม	50	50	100
4. อาการปัจจุบัน (1 เดือนที่ผ่านมา)			
ไม่มีอาการ	37	25	62
เวียนศีรษะบ่อย ๆ	3	13	16
ปวดศีรษะบ่อย ๆ	6	7	13
หน้ามืดบ่อย ๆ	4	2	6
หัวใจเต้นผิดปกติ	0	3	3
รวม	50	50	100

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า ตัวอย่างประชากรที่มีระยะเวลาเจ็บป่วยมากกว่า 36 เดือน พบมากที่สุดจำนวน 61 คน รองลงมาคือ 12-24 เดือน จำนวน 28 คน ทราบว่า มีความดันโลหิตสูงจากอาการผิดปกติต่าง ๆ เช่น ปวดศีรษะ เวียนศีรษะมากที่สุด คือ 64 คน ส่วนใหญ่จะรับการรักษาทันทีอย่างต่อเนื่อง คือ จำนวน 67 คน รักษาทันทีแต่ไม่ต่อเนื่อง จำนวน 29 คน ส่วนอาการปัจจุบันพบว่าส่วนใหญ่จะไม่มีอาการ คือ จำนวน 62 คน ส่วนที่ปรากฏอาการนั้นอาการเวียนศีรษะบ่อย ๆ พบมากที่สุด คือจำนวน 16 คน รองลงมาคือ ปวดศีรษะบ่อย ๆ จำนวน 13 คน อาการอื่น ๆ พบน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย และร้อยละของคะแนนความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง และการปฏิบัติตนของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และร้อยละของคะแนนความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง ไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ เป็นรายด้าน

ความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง	ควบคุมความดันโลหิตได้			ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		
	\bar{x}	ร้อยละ	ระดับความรู้	\bar{x}	ร้อยละ	ระดับความรู้
1. ความหมาย	2.26	56.5	น้อย	2.1	52.5	น้อย
2. ปัจจัยที่อาจเป็นสาเหตุ	2.46	82	ดี	2.56	85.3	ดี
3. การวินิจฉัยโรค	2.20	73.3	ปานกลาง	2.18	72.6	ปานกลาง
4. อาการ	2.34	58.5	น้อย	2.14	53.5	น้อย
5. ปัจจัยเสี่ยง	3.98	79.6	ปานกลาง	3.86	77.2	ปานกลาง
6. ภาวะแทรกซ้อน	3.88	77.6	ปานกลาง	3.62	72.4	ปานกลาง
7. การรักษาและการปฏิบัติตน	16.18	80.9	ดี	15.86	79.3	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	33.30	75.68		32.32	73.45	

จากตาราง 4 ผลปรากฏว่าผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้โดยเฉลี่ยแล้วมีความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความรู้ดีในด้าน "ปัจจัยที่อาจเป็นสาเหตุ" และกลุ่มที่ควบคุมความดันโลหิตได้มีความรู้ดีในด้าน "การรักษาและการปฏิบัติตน" มีความรู้น้อยในด้าน "ความหมาย" และ "อาการของโรค" นอกนั้นก็มีความรู้ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และร้อยละของคะแนนการปฏิบัติตนของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุ ที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ เป็นรายด้าน

การปฏิบัติตนด้าน	ควบคุมความดันโลหิตได้			ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		
	\bar{x}	ร้อยละ	ระดับความรู้	\bar{x}	ร้อยละ	ระดับความรู้
1. การควบคุมอาหาร	10.34	73.85	ปานกลาง	10.08	72	ปานกลาง
2. การควบคุมน้ำหนัก	7.66	63.83	ปานกลาง	7.52	62.66	ปานกลาง
3. การออกกำลังกาย	5.10	63.75	ปานกลาง	5.2	65	ปานกลาง
4. การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ	4.84	60.50	ปานกลาง	4.88	61	ปานกลาง
5. การรับประทานยา	9.78	81.50	ดี	9.68	80.66	ดี
6. การหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง	8.32	83.20	ดี	8.18	81.8	ดี
รวมทุกด้าน	46.04	71.93	ปานกลาง	45.54	71.15	ปานกลาง

จากตาราง 5 ผลปรากฏว่า ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ โดยเฉลี่ยแล้วมีการปฏิบัติตนในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วมีการปฏิบัติตนในด้าน "การรับประทานยา" และ "การหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง" ส่วนการปฏิบัติตนในด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง ของผู้ป่วย ความดันโลหิตสูง ไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้

ตาราง 6 ผลการทดสอบค่าที่ความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ไม่ทราบ สาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ รวมทุกด้าน

ความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง	ควบคุมความดันโลหิตได้		ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		t
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	
1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรค ความดันโลหิตสูง	17.12	2.99	16.46	3.91	.95
2. การรักษาและการปฏิบัติตน	16.18	2.35	15.86	2.18	.78
รวมทุกด้าน	33.3	4.35	32.32	5.21	1.08

$$*P < .05 \quad df = 49 \quad t = 1.68$$

จากตาราง 6 ผลปรากฏว่าผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ มีความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูงรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 ผลการทดสอบค่าที่ความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง เป็นรายข้อ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรค ความดันโลหิตสูง	ควบคุมความดันโลหิตได้		ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		t
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	
ความหมาย					
1. ความหมายของ ความดันโลหิตสูง	.70	.46	.60	.49	.57
2. ค่าความดันโลหิตตัวบน	.46	.50	.38	.49	.78
3. ค่าความดันโลหิตตัวล่าง	.40	.49	.40	.49	0
4. ค่าความดันโลหิตปกติ	.70	.46	.72	.45	-.22
ปัจจัยที่อาจเป็นสาเหตุ					
5. สาเหตุจากความเครียด	.90	.3	.96	.19	-1.14
6. ความดันโลหิตสูงที่พบส่วนใหญ่ เป็นชนิดไม่ทราบสาเหตุ	.66	.47	.66	.47	0
7. สาเหตุจากการรับประทาน อาหารเค็ม	.90	.3	.94	.23	-.81
การวินิจฉัยโรค					
8. การวัดความดันโลหิต	.96	.19	.96	.19	0
9. การตรวจทางห้องปฏิบัติการ	.68	.47	.60	.49	.78
10. ประวัติการเจ็บป่วยในครอบครัว	.56	.50	.62	.49	-.22
อาการ					
11. ผู้ป่วยอาจมีความดันโลหิตสูงโดย ไม่มีอาการอะไรเลย	.66	.47	.66	.47	0
12. อาการเฉพาะโรคที่ชัดเจน	.16	.37	.18	.38	-.25
13. อาการปวดศีรษะในผู้ป่วย ความดันโลหิตสูง	.78	.41	.72	.45	.68

ตาราง 7 (ต่อ)

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรค ความดันโลหิตสูง	ควบคุมความดันโลหิตได้		ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		t
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	
14. อาการแสดงของโรคส่วนใหญ่ เป็นอาการจากภาวะแทรกซ้อน	.74	.44	.58	.49	1.59
ปัจจัยเสี่ยง					
15. การรับประทานอาหารรสเค็มจัด	.84	.36	.7	.44	1.63
16. ความอ้วน	.92	.30	.92	.30	0
17. การดื่มสุรา	.74	.43	.78	.41	.49
18. อยู่ในครอบครัวที่มีประวัติเป็นโรค ความดันโลหิตสูง	.54	.49	.50	.5	.38
19. ความเครียด	.94	.23	.94	.23	0
ภาวะแทรกซ้อน					
20. ความรุนแรงของโรค	.54	.49	.64	.48	-1.09
21. ผลต่อสมอง	.96	.19	.96	.19	0
22. ผลต่อหัวใจ	.92	.27	.84	.36	1.15
23. ผลต่อนัยน์ตา	.70	.45	.56	.49	1.41
24. ผลต่อหลอดเลือด	.76	.42	.62	.48	1.47
รวม	17.12	2.99	16.46	3.91	.95

$$*P < .05 \quad df = 49 \quad t = 1.68$$

จากตาราง 7 ผลปรากฏว่าผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง รายข้อทุกข้อ ไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8 ผลการทดสอบค่าที่ความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ ด้านการรักษา และการปฏิบัติตน

ความรู้ด้านการรักษาและ การปฏิบัติตน	ควบคุมความดันโลหิตได้		ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		t
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	
1. ความดันโลหิตสูงรักษาให้หาย ขาดไม่ได้	.52	.49	.52	.49	0
2. การรักษาใช้เวลานาน ส่วนใหญ่ ต้องรักษาตลอดชีวิต	.88	.32	.88	.32	0
3. การป้องกันภาวะแทรกซ้อนขึ้นกับ การปฏิบัติตนอย่างถูกต้องของผู้ป่วย	.68	.46	.66	.47	.21
4. ผู้ป่วยไม่ควรหยุดยาเอง แม้ ความดันโลหิตจะลดลงสู่ระดับปกติ	.62	.48	.72	.44	-1.09
5. ผู้ที่มีความดันโลหิตสูงควรงด อาหารเค็ม	1	0	.96	.19	1.43
6. ควรดื่มน้ำที่สะอาด อาหาร กระป๋องที่มีรสเค็ม	.96	.19	.92	.27	.81
7. ควรลดหรือควบคุมน้ำหนักมาให้ อ้วนมาก	.64	.48	.64	.48	.0
8. ควรเลือกใช้น้ำมันพืชในการ ประกอบอาหาร	.90	.30	.96	.19	-1.14
9. ควรเลือกออกกำลังกายโดย การเดินเร็ว ๆ วิ่งเหยาะ ๆ ถีบจักรยาน	.94	.23	.88	.30	1.14
10. ไม่ควรเล่นกีฬาที่เป็นการแข่งขัน	.9	.30	.9	.30	0

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ความรู้ด้านการรักษาและ การปฏิบัติตน	ควบคุมความดันโลหิตได้		ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		t
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	
11. การฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้ออย่าง สม่ำเสมอช่วยให้ความดันโลหิต ลดลงได้	.9	.30	.9	.30	0
12. การนอนหลับไม่ต่ำกว่าคืนละ 6-8 ชั่วโมง	.94	.23	.96	.19	-.44
13. การรับประทานยาตามแพทย์สั่ง จะควบคุมความดันโลหิตให้อยู่ใน ระดับปลอดภัย	.98	.14	1	0	-1.00
14. การรับประทานยาตามแพทย์สั่ง อย่างต่อเนื่อง	.68	.46	.64	.48	.40
15. การรับประทานยาลดความดัน โลหิตระยะแรกหรือเริ่มเปลี่ยนยา ใหม่ การระมัดระวัง เรื่องการ เปลี่ยนแปลงท่าทาง	.70	.45	.62	.48	.94
16. ผู้ที่มีความดันโลหิตสูงต้องไม่ลืม รับประทานยาตามขนาดและ เวลา ที่แพทย์สั่ง	.40	.48	.40	.48	0
17. ควรงดดื่มสุรา	.98	.14	.94	.23	.1
18. การสูบบุหรี่มีอันตรายต่อผู้ที่มี ความดันโลหิตสูง จึงควรงด	.82	.38	.74	.43	.94

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ความรู้ด้านการรักษาและ การปฏิบัติตน	ควบคุมความดันโลหิตได้		ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		t
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	
19. ผู้ที่มีความดันโลหิตสูง ควรไป พบแพทย์ตามนัดทุกครั้ง	.80	.4	.70	.45	1.21
20. ผู้ที่มีความดันโลหิตสูง หากไม่ได้รับ การรักษา มักจะมีอายุสั้นกว่าผู้ที่มี ความดันโลหิตปกติ	.94	.23	.92	.27	.57
รวม	16.18	2.35	15.86	2.18	.78

*P < .05 df = 49 t = 1.68

จากตาราง 8 ผลปรากฏว่าผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ มีความรู้ด้าน "การรักษาและการปฏิบัติตน" รายข้อทุกข้อ ไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตนของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้

ตาราง 9 ผลการทดสอบค่าที่การปฏิบัติตนของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ รวมทุกด้าน

การปฏิบัติตน	ควบคุมความดันโลหิตได้		ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		t
	X1	SD1	X2	SD2	
1. การควบคุมอาหาร	10.34	1.62	10.08	2.13	0.85
2. การควบคุมน้ำหนัก	7.66	1.88	7.52	2.00	0.39
3. การออกกำลังกาย	5.1	1.76	5.2	1.92	-0.29
4. การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ	4.84	2.02	4.88	1.73	-0.11
5. การรับประทานยา	9.78	2.11	9.68	2.00	0.20
6. การหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง	8.32	1.11	8.18	1.39	0.73
รวมทุกด้าน	46.04	5.42	45.54	6.65	0.55

*P < .05 df = 49 t = 1.68

จากตาราง 9 ผลปรากฏว่าผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ มีการปฏิบัติตนรวมทุกด้านและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 ผลการทดสอบค่าที่การปฏิบัติของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ ด้านการควบคุมอาหาร

การควบคุมอาหาร	ควบคุมความดันโลหิตได้		ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		t
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	
1. การรับประทานอาหารรสจืด	1.4	.57	1.14	.66	2.28*
2. การรับประทานอาหารที่มีไขมัน อิ่มตัวสูง	1.56	.53	1.54	.70	.15
3. การเลือกน้ำมันในการปรุงอาหาร	1.56	.58	1.42	.69	1.00
4. การเติมเกลือ น้ำปลา ซีอิ๊ว	1.6	.58	1.68	.73	-1.02
5. การรับประทานทาเค็ม หรือ ดอง เค็ม	1.36	.51	1.32	.68	.29
6. การรับประทานอาหารประเภท น้ำพริกต่าง ๆ น้ำบูดู เต้าเจี้ยวหลน	1.20	.67	1.42	.56	-1.71*
7. การรับประทานผักชนิดต่าง ๆ	1.66	.55	1.56	.64	.89
รวม	10.34	1.62	10.08	2.13	.85

* $P < .05$ $df = 49$ $t = 1.68$

จากตาราง 10 ผลปรากฏว่าผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ มีการปฏิบัติด้าน "การควบคุมอาหาร" เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ข้อ คือ กลุ่มที่ควบคุมความดันโลหิตได้ปฏิบัติตนในเรื่อง "การรับประทานอาหารจืด" ดีกว่ากลุ่มที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ จึงสนองสมมติฐานของการวิจัย และกลุ่มที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ปฏิบัติตนเรื่อง "การรับประทานอาหารประเภทน้ำพริกต่าง ๆ น้ำบูดู เต้าเจี้ยวหลน" บ่อยครั้งน้อยกว่ากลุ่มที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และการปฏิบัติตนในเรื่องอื่น ๆ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 ผลการทดสอบค่าที่การปฏิบัติตนของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ ด้านการควบคุมน้ำหนัก

การควบคุมน้ำหนัก	ควบคุมความดันโลหิตได้		ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		t
	\bar{X}_1	SD1	\bar{X}_2	SD2	
1. การควบคุมน้ำหนัก	.82	.82	1.06	.79	-1.73*
2. การรับประทานขนมหวานประเภท ทองหยอด ฝอยทอง ขนมที่มีกะทิ	1.42	.64	1.4	.69	.63
3. การรับประทานอาหารใส่กะทิมัน ๆ เช่น แกงมัสมั่น แกงกะหรี่	1.52	.54	1.42	.60	1.09
4. การรับประทานอาหารประเภททอด เช่น ไก่ทอด กุ้งทอด ปาท่องโก๋	1.12	.68	0.94	.61	1.21
5. จำนวนชิ้นของอาหารประเภททอด ที่รับประทานในแต่ละครั้ง	1.22	.50	1.1	.61	1.06
6. การเลือกรับประทานเนื้อสัตว์ เช่น รับประทานเนื้อล้วน ๆ ไม่ติดมันติดหนัง	1.56	.73	1.6	.67	-.28
รวม	7.66	1.88	7.52	2.00	.39

*P < .05 df = 49 t = 1.68

จากตาราง 11 ผลปรากฏว่าผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ มีการปฏิบัติตนในด้าน "การควบคุมน้ำหนัก" เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงข้อเดียว คือ วิธีการควบคุมน้ำหนักโดยกลุ่มที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ ปฏิบัติตนดีกว่ากลุ่มที่ควบคุมความดันโลหิตได้ ส่วนการปฏิบัติตนในเรื่องอื่น ๆ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 ผลการทดสอบค่าที่การปฏิบัติของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ ด้านการออกกำลังกาย

การออกกำลังกาย	ควบคุมความดันโลหิตได้		ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		t
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	
1. การออกกำลังกายโดยการเดินให้พอเหงื่อออก	1.5	.83	1.4	.85	.55
2. การออกกำลังกายโดยการวิ่งเหยาะ ๆ พอเหงื่อออก	.7	.88	.72	.90	-.13
3. การปฏิบัติเกี่ยวกับการออกกำลังกาย	1.52	.70	1.56	.67	-.31
4. การออกกำลังกายที่ต้องออกแรงเต็มที่กล้ามเนื้อหนัก ๆ เช่น การแบกหาม การเข็น หรือยกของหนัก ๆ	1.38	.83	1.52	.73	-1.02
รวม	5.1	1.76	5.2	1.92	-.29

*P < .05 df = 49 t = 1.68

จากตาราง 12 ผลปรากฏว่า ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ มีการปฏิบัติด้าน "การออกกำลังกาย" รายข้อทุกข้อไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 ผลการทดสอบค่าที่การปฏิบัติของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ ด้านการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ	ควบคุมความดันโลหิตได้		ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		t
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	
1. การฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อ เช่น ฝึกหายใจ โยคะ	.76	.87	.68	.89	.36
2. การสวดมนต์ นั่งสมาธิ หรือ ฟังเพลง เพื่อให้จิตใจสบายไม่ระมัดพุนเฉียว หรือคิดมาก	1.44	.81	1.34	.84	.71
3. การนั่งหรือนอนพักผ่อนในเวลา กลางวันอย่างน้อยวันละ 1 ชั่วโมง	1.2	.72	1.44	.61	-2.25*
4. การนอนหลับในเวลากลางคืน อย่างน้อยคืนละ 6-8 ชั่วโมง	1.44	.57	1.42	.64	.15
รวม	4.84	2.02	4.88	1.73	.11

*P < .05 df = 49 t = 1.68

จากตาราง 13 ผลปรากฏว่าผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ มีการปฏิบัติในด้าน "การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ" เมื่อพิจารณารายข้อ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงข้อเดียวคือ การนั่งหรือนอนพักผ่อนในเวลา กลางวันอย่างน้อยวันละ 1 ชั่วโมง โดยกลุ่มที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ปฏิบัติดีกว่า ส่วนการปฏิบัติใน เรื่องอื่น ๆ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 ผลการทดสอบค่าที่การปฏิบัติตนของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ ด้านการรับประทานยา

การรับประทานยา	ควบคุมความดันโลหิตได้		ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		t
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	
1. การรับประทานยาตามขนาด และ เวลาที่แพทย์สั่ง	1.74	.44	1.58	.57	1.53
2. การลืมรับประทานยา	1.44	.67	1.58	.57	-1.04
3. การปฏิบัติตนเมื่อลืมรับประทานยามื้อใดมื้อหนึ่ง	1.48	.57	1.60	.49	-1.09
4. การรักษายาอย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดยาเอง	1.64	.59	1.40	.72	1.90*
5. การพบแพทย์ เมื่อมีอาการแพ้ยา หรือไม่สุขสบายจากผลข้างเคียงของยา	1.70	.40	1.74	.63	-.28
6. การพบแพทย์ เพื่อขอรับยาใหม่ เมื่อขาด	1.78	.61	1.78	.54	.19
รวม	9.78	2.11	9.68	2.00	.20

*P < .05 df = 49 t = 1.68

จากตาราง 14 ผลปรากฏว่าผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ มีการปฏิบัติตนในด้าน "การรับประทานยา" เมื่อพิจารณารายข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงข้อเดียว คือ "การรักษายาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยาเอง" โดยกลุ่มที่ควบคุมความดันโลหิตได้ปฏิบัติตนดีกว่ากลุ่มที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ จึงสนองสมมติฐานของการวิจัย ส่วนการปฏิบัติตนในเรื่องอื่น ๆ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 ผลการทดสอบค่าที่การปฏิบัติของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ ด้านการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง

การหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง	ควบคุมความดันโลหิตได้		ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้		t
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	
1. การงดสูบบุหรี่	1.92	.34	1.88	.32	.70
2. การงดดื่มสุรา	1.84	.46	1.86	.48	.29
3. ปริมาณสุราที่ดื่มแต่ละครั้ง	1.82	.43	1.84	.42	-.37
4. การปฏิบัติตนเมื่อเกิด ความเครียด โกรธ ไม่พอใจ เช่น การหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ หรือสภาพนั้น	1.40	.56	1.36	.43	.35
5. การจัดสภาพแวดล้อมในบ้านให้ สงบอยู่เสมอ	1.34	.71	1.28	.75	.44
รวม	8.32	1.11	8.18	1.39	.73

*P < .05 df = 49 t = 1.68

จากตาราง 15 ผลปรากฏว่าผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุที่ควบคุมความดันโลหิตได้ และที่ควบคุมความดันโลหิตไม่ได้ มีการปฏิบัติตนด้าน "การหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง" รายข้อทุกข้อไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05